

БАЛУДЯНСЬКИЙ (Балуг'янський) **Михайло Андрійович** (26.09.1769—03.04.1847) — рос. учений-правознавець, держ. діяч і реформатор. Н. в с. Верхня Ольшава Бардіївського округу на *Пряшівщині* в сім'ї інтелігентів заркарп. русинів-українців. Вчився на філос. ф-ті Угор. королів. акад. в Кошице (нині місто в Словаччині), 1789 закінчив юрид. ф-т Віденського ун-ту, з 1797 — д-р права Будапештського ун-ту, викладав у навч. закладах Австрійс. імперії. 1804 запрошений до *Санкт-Петербурга* на посаду проф. Пед. ін-ту з політ. та екон. наук, торг. й фінансового права. 1819—21 — декан юрид. ф-ту і перший ректор Петерб. ун-ту, склав його статут. 1824 залишив ун-т і став чл. комісії М.Сперанського зі складання *Зводу законів Російської імперії*, 1825, після перетворення комісії на 2-ге від-ня Власної Його Імператорської Величності канцелярії — її нач. За активної участі Б. підготовлено й видано 15 т. Повного зібрання законів і Зводу законів Рос. імперії та 12 т. Зводу військ. постанов. Б. — автор значної кількості проектів, записок з адм. права, фінансів, аграрних відносин, місц. управління (критикував феодально-кріпосницькі відносини й обґрунтував необхідність реформ) і наук. праць, в т. ч.: «Изображение различных хозяйственных систем», «Рассуждение о средствах исправления учреждений и законодательства в России», «О зернохранилищах» тощо, чимало з яких не було опубл. Багато зробив для зміцнення міжнар. наук. і культ. зв'язків Росії з європ. країнами.

М.А. Балудянський.

Від 1837 — потомствений дворянин, згодом — таємний радник, статс-секретар, сенатор, близький до царського двору.

П. у С.-Петербурзі; похований «за заслуги перед Отечеством» у Троїце-Сергіївій лаврі (м. Сергіїв Посад, РФ).

С.В. Віднянський.

Літ.: *Фатеев А.Н.* Академическая и государственная деятельность М.А. Балудянского в России. Ужгород, 1931; *Косачевская Е.М.* Михаил Андреевич Балугьянский и Петербургский университет первой четверти XIX в. Л., 1971; *Данилюк Д.Д.* Історія Закарпаття в біографіях і портретах (з давніх часів до початку XX ст.). Ужгород, 1997.